

STAAT VAN OORLOG BELEG.

Voornaamste bepalingen, welke in verband met het afkondigen van den staat van oorlog of van den staat van beleg voor de bevolking van beteekenis zijn.

Bepalingen uit de wet van 23 Mei 1899 (Stbl. no. 128), zooals deze sedert is gewijzigd.

HOOFDSTUK II.

VAN DEN STAAT VAN OORLOG.

Art. 8. In den staat van oorlog zijn de artikelen van dit hoofdstuk van toepassing op het grondgebied, aangeduid in het besluit, dat den staat van oorlog verklaart.

Wanneer de staat van oorlog wordt opgeheven, houden de ingevolge de bepalingen van dit hoofdstuk door het militair gezag genomen maatregelen van rechtswege op te gelden.

Art. 9. De besturen van de en ambtenaren in dienst bij provincien, gemeenten, waterschappen, veeenpolders zijn verplicht aan het militair gezag de inlichtingen te verschaffen, welke van hen verlangd worden en tot het verstrekken waarvan zij in staat zijn.

Art. 10. Door het militair gezag worden, na overleg met het betrokken burgerlijk gezag, zoo noodig, nieuwe politieverordeningen alsmede verordeningen en keuren van waterschappen, veeenpolders zijn vastgesteld en bestaande gewijzigd of geschorst.

De daartoe strekkende besluiten zijn van kracht onmiddellijk nadat zij zijn afgekondigd op de wijze, door het militair gezag te bepalen en worden aan Gedeputeerde Staten medegedeeld.

De vrijwilligkorporen komen onder de onmiddellijke bevelen van het militair gezag.

Art. 11. Het militair gezag stelt, na overleg met het betrokken burgerlijk gezag, zoo noodig, de maatregelen vast, welke genomen moeten worden om te voorzien in het onderhoud der inwoners en de behoeften der bevoering.

Het militair gezag is bevoegd, indien zulks ter uitvoering van de in het eerste lid bedoelde maatregelen noodzakelijk is, elke plaats zelfs tegen den wil van den recht-habende, te betreden of van zijnerwege op vertoon van eenen schriftelijken, daartoe strekkenden algemeen of bijzonderen last, te doen betreden en aldaar nasporing of huiszoeking te doen of te laten doen.

Tot nasporing in eene woning en tot huiszoeking wordt zoodanige last alleen verstrekt aan een officier, die zich, zoo noodig, door militairen van lagere rang kan doen vergezellen.

De met de nasporingen en huiszoeking belaste officier is gehouden van zijne bevindingen proces-verbaal op te maken en dit in te leveren bij het militair gezag.

Art. 12. Voor zoover zulks niet bij de wet is geschied, stelt het militair gezag, na overleg met het betrokken burgerlijk gezag, zoo noodig, de regelen vast, welke de bevoeking in de militaire werkzaamheden zal hebben te verliezen.

De nups der Gemeentewet is in dat geval niet toepasselijk.

Het militair gezag is tevens bevoegd te bepalen dat de voorschriften der Arbeids-wet, der Veiligheidswet en der Hinderwet buiten werking worden gesteld.

Art. 13. Het militair gezag regelt of wijzigd, na overleg met het betrokken burgerlijk gezag, zoo noodig, den dienst der politie en der brandweer. Het stelt, zoo noodig, eene geheime politie in, om de handelingen van verdachte personen na te gaan en de pogingen tot verstandhouding met den vijand of het vormen van samenspanningen tijdig op te sporen en tegen te gaan.

Art. 14. Op het militair gezag gaan over de bevoegdheden, bij art. 186 en art. 187, ste zinsnede der Gemeentewet aan den burgemeester gegeven. De politie en de brandweer treden dan onder de bevelen van dat gezag.

De overige bepalingen van laatstgemeld artikel zijn in dat geval niet toepasselijk; aldan vervallen de bevoegdheden aan Onze Commissarissen in de provincien gegeven bij de artikelen 13, 14 en 15 hunner Instructie, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 27 September 1859 (*Staatsblad* n°. 65).

Art. 15. Het militair gezag is bevoegd alles te doen wegruimen wat aan de behoorlijke verdediging in den weg staat. Daarvoor wordt schade-loostelling verleend, tenzij bij de wet anders is bepaald, of het tegendeel overeen-gekomen is.

Art. 16. Het militair gezag is bevoegd, wegen, wateren, terreinen en gebouwen zoo noodig met de daarin aanwezige werktuigen, aan provincien, gemeenten, waterschappen, veeenpolders of aan particulieren toebehoorende, in gebruik te nemen, wanneer dit voor de uitoefening van den militair dien noodzakelijk is. Zoodra het gebruik niet meer noodig is, wordt het gebruikte eigendom door of vanwege Onze Minister van Oorlog weder ter beschikking van de rechthebbenden gesteld. De weder beschikbaarstelling wordt door genoemden Minister ter algemeene kennis gebracht.

Voor het gebruik wordt schade-loostelling verleend, tenzij het tegendeel overeen-gekomen is.

Onze Minister van Oorlog is verder bevoegd, voor rekening van den Staat, het gebruikte eigendom terug te brengen in den toestand, waarin het zich vóór de ingebruikneming bevond; bij de bepaling van het bedrag der schade-loostelling wordt daarmede rekening gehouden.

Art. 17. Tot het erlangen van schade-loostelling, op grond van de artikelen 15 en 16, moet de belanghebbende eene aanvraag indienen aan Onze Minister van Oorlog en zulks, voor zooveel betreft het geval, bedoeld in artikel 15, binnen eene maand nadat de staat van oorlog of de staat van beleg is opgeheven en in het geval, bedoeld in artikel 16, binnen eene maand na de dagtekening van de in dat artikel bedoelde kennisgeving.

Binnen twee maanden nadat die aanvraag bij het Departement van Oorlog is ontvangen, heeft Onze Minister vijf pleegd, op den belanghebbende eene bepaalde som als schade-loostelling aan. Is binnen den gestelden termijn geen aanbod door den belanghebbende ontvangen of acht hij de aangeboden schade-loostelling niet voldoende dan kan hij het geschil op de gewone wijze bij den burgerlijken rechter aanhangig maken.

Door het militair gezag kan, bijaldien zulks wordt verlangd, op de schade-loo-stelling voorschot worden verstrekt.

Art. 17bis. Het militair gezag is bevoegd bij verordening bepalingen vast te stellen tot en betreffende het verhoeden van verandering in terreinen, indien naar

zijn oordeel door die verandering afbreuk zou worden gedaan aan de belangen der landsverdediging.

Art. 18. Het militair gezag is bevoegd, te verbieden het door middel van de drukpers of op andere wijze bekend maken van berichten en opmerkingen betreffende militaire maatregelen, in het in staat van oorlog verklaarde grondgebied genomen. Dit verbod wordt bekend gemaakt op de wijze door het militair gezag te bepalen.

HOOFDSTUK III.

VAN DEN STAAT VAN BELEG.

Art. 19. De bepalingen van hoofdstuk II gelden ook voor den staat van beleg, voor zoover deze wet niet anders bepaalt.

Art. 20. In den staat van beleg zijn de artikelen van dit hoofdstuk van toepassing op het grondgebied, aangeduid in het besluit, dat den staat van beleg verklaart.

Art. 21. De burgerlijke besturen en de daarbij in dienst zijnde ambtenaren zijn verplicht te gehoorzamen aan de bevelen van het militair gezag, gegeven overeen-komstig de door Ons vastgestelde instructiën.

Openbaarstelling dezer instructiën zal, zoo mogelijk, geschieden.

Art. 22. Door het militair gezag worden, zoo noodig, nieuwe politieverordeningen alsmede verordeningen en keuren van waterschappen, veeenpolders en veeenpolders vastgesteld en bestaande gewijzigd of geschorst.

De daartoe strekkende besluiten zijn van kracht, onmiddellijk nadat zij zijn afgekondigd op de wijze, door het militair gezag te bepalen en worden aan Gedeputeerde Staten medegedeeld.

Art. 23. Het militair gezag is bevoegd, den toegang tot, het verkeer binnen en het verlaten van het in staat van beleg verklaarde grondgebied te regelen overeen-komstig de eischen der algemeene veiligheid.

Art. 24. De bevoegdheden, bij de artikelen 18 en 21 der wet van 22 April 1855 (*Staatsblad* n°. 32) aan het burgerlijk gezag gegeven, worden opgeheven.

Art. 25. Behalve de volgens de grondwet goorloofde openbare godsdienst-oeeningen worden, hetzij in de open lucht, hetzij in gebouwen of besloten plaatsen, geen openbare vergaderingen van bijzondere personen of openbare bijeenkomsten en geene optochten gehouden, dan met schriftelijke vergunning van het militair gezag. De aanvraag daartoe moet schriftelijk worden gedaan.

Deze bepaling geldt mede ten aanzien van bijeenkomsten om zich in den wapen-handel te oefenen.

Aan de vergunningen worden voorwaarden worden verbonden.

Art. 26. Vergaderingen en bijeenkomsten waartoe het publiek, hetzij met, hetzij zonder bevel van gids voorvoerdelijk of onvoorwaardelijk toegang heeft, worden begrepen onder de openbare vergaderingen en bijeenkomsten in het vorige artikel bedoeld.

Art. 27. Elke vergadering, bijeenkomst of optocht, als bedoeld in artikel 25, gaat op de door of namens het militair gezag gedane vordering terstond uiteen.

Art. 28. Het militair gezag is bevoegd, schouwbuizen, socieiteiten, koffiehuzen, tapperijen en andere lokalen, bestemd tot gezellig verkeer, alsmede fabrieken en werk-plaatsen in het belang der openbare orde of veiligheid, voor korteren of langeren tijd te sluiten.

Art. 29. Het militair gezag is bevoegd, de wettelijke bepalingen op het dragen van wapenen alsmede die op de uitoefening der jacht zoodanig te wijzigen, als in het belang der openbare veiligheid noodig wordt geacht en te bevelen, dat de inwoners de in hun bezit zijnde wapenen en ammunitie op daartoe aan te wijzen plaatsen in-leveren.

Voor het geval de ingeleverde wapenen en ammunitie niet aan de rechthebbenden worden teruggegeven in den toestand, waarin zij bij de inlevering verkeerden, zal daarvoor schade-loostelling worden verleend. Het voorschrift van artikel 17 is ten deze van toepassing, met dien verstande, dat de aanvraag tot het erlangen der schade-loostelling aan Onze Minister van Oorlog moet worden ingediend binnen eene maand nadat de staat van beleg is opgeheven.

Art. 30. Het militair gezag is bevoegd, in geval van noodzakelijkheid, met af-wijking van de bepalingen der wet van den ioden April 1869 (*Staatsblad* n°. 65), en van artikel 11 der wet van 4 December 1872 (*Staatsblad* n°. 134), omtrent het begraven van lijken voorschriften te geven.

Art. 31. Bij algemeene maatregel van bestuur wordt bepaald op welke wijze bij het voorkomen van overvallen en van gebourten, in plaatsen, met welke alle ge-meenschap uit hoofde van oorlog of binnenlandsche onlusten is afgescheiden, een en ander in de gewone registers van den burgerlijken stand zal worden ingeschreven.

Art. 32. In plaatsen, met welke alle gemeenschap uit hoofde van oorlog of binnen-landsche onlusten is afgescheiden, kunnen de uiterste willen door niet-militairen ge-maakt worden voor elk openbaar burgerlijk ambtbaar en elke officier, die ten minste den rang van luitenant heeft, in tegenwoordigheid van twee getuigen.

Op deze uiterste willen zijn toepasselijk de bepalingen van de artikelen 996—1000 van het Burgerlijk Wetboek.

Art. 33. Het militair gezag is bevoegd, aan personen, wier aanwezigheid voor de rust en de algemeene veiligheid wordt geacht gevaarlijk te zijn, het verblijf binnen het in staat van beleg verklaarde grondgebied te ontzeggen en deze daartoe te ver-wijderen, of, indien de mogelijkheid daartoe niet bestaat, hen in bewaring te stellen.

Art. 34. Bestaat er ten aanzien van eenig verdedigingswerk, onder welke be-naming, behalve vestingen en forten, ook begrepen wordt elke behoudende kom, die door verdedigingswerken omringd is, gevaar voor spoedige insluiting, dan is het militair gezag bevoegd, het verblijf aldaar te ontzeggen aan die personen, wier aan-wezigheid voor de verdediging niet noodig en wier onderhoud niet behoorlijk verzekerd is, en deze daartoe te verwijderen.

Het militair gezag heeft, wanneer het gevaar in de vorige zinsnede bedoeld bestaat, tevens, voor zooveel toepasselijk, de bevoegdheden, omschreven in art. 33 der wet van 14 September 1866 (*Staatsblad* n°. 128), tusschenlijk gewijzigd bij die van 10 Mei 1869 (*Staatsblad* n°. 83), ter voorziening in het onderhoud der inwoners, terwijl daar-voor alsdan tevens op de gemeenten en inwoners de verplichtingen rusten, bedoeld in art. 32 dier gewijzigde wet.

De bepalingen van art. 34 dier gewijzigde wet zijn ten deze van toepassing.

Wanneer een verdedigingswerk ingesloten is, is het militair gezag bevoegd de inwoners op rantsoen te stellen.

Art. 35. Het militair gezag is bevoegd, aan niet-militairen, die voor de ver-degiding nuttig werkzaam kunnen zijn, het verlaten van het in staat van beleg ver-klaarde grondgebied te verbieden en te verhinderen, alsmede het wegvoeren van paar-den, vee, wagens, vaartuigen, levensmiddelen en andere voorwerpen van bedoeld grondgebied te bevelen, te bewerkstelligen of te beletten.

Art. 36. Het militair gezag is bevoegd, indien het belang der defensie zulks noodzakelijk doet zijn, niet-militairen op te roepen om deel uit te maken van de militaire macht en, als zoodanig hulp en medewerking te verleenen, hetzij tot bewaring der rust of tot deelneming aan de werkdagige verdediging, hetzij tot het verrichten van die militaire werkzaamheden, welke door hen kunnen geschieden.

Zij worden van het tijdstip af, waartegen zij zijn opgeroepen, als militairen aan-gemerkt. De oproeping geldt als eene oproeping voor den wettelijken dienst.

Naar gelang zij zijn opgeroepen om deel uit te maken van de zee- of van de land-macht, worden zij geacht tot de zee- of tot de landmacht te behoren.

Art. 37. Het militair gezag is bevoegd, beperkende bepalingen vast te stellen omtrent het drukken, uitgeven, verspreiden, aanplakken of in den handel brengen van geschriften of tekeningen, of dit geheel te verbieden. Dit besluit wordt bekend gemaakt op de wijze, door het militair gezag te bepalen.

Art. 38. Het militair gezag erlangt de beschikking over de inrichtingen der posten, telegraphie en telephonie en is bevoegd, de wettelijke bepalingen omtrent den post-telegraf- of telephondienst zoodanig te wijzigen als in het militair belang noodig wordt geacht. Het militair gezag is mede bevoegd, in beslag te nemen en te openen elk stuk, aan de post of andere instelling van vervoer, dan wel aan de telegraf toevertrouwd, en daarvan inzage te nemen.

Art. 39. Het militair gezag is bevoegd, des verischt, elke plaats, zelfs tegen den wil van den rechthebbende, te betreden of van zijnerwege, op vertoon van een schriftelijken daartoe strekkenden algemeen of bijzonderen last te doen betreden en aldaar nasporing of huiszoeking te doen of te laten doen.

Tot nasporing in eene woning en tot huiszoeking wordt zoodanige last alleen verstrekt aan een officier, die zich, zoo noodig, door militairen van lagere rang kan doen vergezellen.

De met de nasporing en huiszoeking belaste officier is gehouden van zijne bevin-dingen proces-verbaal op te maken en dit in te leveren bij het militair gezag.

Art. 40. In de gedeelten van het grondgebied, welke in staat van beleg zijn ver-klaard, bestaan een of meer temporairre krijgsgevangenen. Op deze krijgsgevangenen zijn van toepassing de bepalingen van den 4den titel van de Rechtspleging bij de Landmacht, met dien verstande, dat de bevoegdheden, bij dien titel toegekend aan den comman-deerenden generaal of officier, worden opgedragen aan de militaire autoriteit, daartoe door Ons aan te wijzen.

In geval van oorlog vervalt in gedeelten van het grondgebied, welke in staat van beleg zijn verklaard, het recht van beoelen en cassatie in burgerlijke strafzaken, wanneer de bij de wet aangewezen burgerlijke rechter van beroep en cassatie niet in staat is daarvan kennis te nemen.

HOOFDSTUK IV.

STRAFBEPALINGEN.

Art. 41. Overtreding van de verordeningen en keuren, bedoeld bij artikel 10 of van de algemeene voorschriften, krachtens artikel 14 door het militair gezag uit-gevaardigd en afgekondigd, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste twaalf dagen of geldboete van ten hoogste honderd gulden.

Art. 42. Leden van burgerlijke besturen of ambtenaren die weigeren of opzettelijk nalaten te voldoen aan eene der verplichtingen, omschreven in de artikelen 9 en 21, worden gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren.

Art. 43. Overtreding van de verordeningen en keuren, bedoeld bij artikel 17bis en artikel 22, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste eene maand of geldboete van ten hoogste driehonderd gulden.

Art. 44. Hij die artikel 25 overtreedt of bij vergaderingen, optochten of bijeen-komsten, in dat artikel bedoeld, de gestelde voorwaarden niet in acht neemt, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste een jaar of geldboete van ten hoogste zes-honderd gulden.

Art. 45. Hij die in strijd met het verbod, bedoeld bij artikel 33, binnen het in staat van beleg verklaarde gebied terugkeert, of, in strijd met het verbod, bedoeld bij art. 35, dat gebied verlaat, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden.

Art. 46. Hij die in strijd met het verbod, bedoeld bij het 1ste lid van artikel 34, binnen het in staat van beleg verklaarde verdedigingswerk terugkeert, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes weken.

Art. 47. Hij die het besluit, bedoeld bij artikel 37, overtreedt, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste een jaar of geldboete van ten hoogste duizend gulden.

De voorwerpen, waarmede de overtreding plaats heeft, kunnen worden verbeurd-verklaard.

Art. 48. Indien de misdrijven, bedoeld bij de artikelen 186, 181, 182, 184, 185, 186 en 189 van het Wetboek van Strafrecht, worden gepleegd op in staat van oorlog of in staat van beleg verklaard gebied, kunnen de bij die artikelen gestelde straffen met een derde worden verhoogd.

Art. 49. Het niet voldoen aan de bevelen van het militair gezag, krachtens deze wet of de daarbij bedoelde verordeningen gegeven, wordt, voor zoover daartegen niet bij het Wetboek van Strafrecht of bij deze wet is voorzien, gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden.

Art. 50. Behalve de bij artikel 141 van het Wetboek van Strafvordering genoemde ambtenaren, zijn met de opsporing van strafbare feiten, gepleegd op in staat van oorlog of in staat van beleg verklaard gebied, belast de door het militair gezag aan te wijzen en daartoe te bevelen personen.

Art. 51. De feiten waarop in deze wet straf is gesteld, worden beschouwd als overtredingen, met uitzondering van die, voorzien bij de artikelen 42, 45 en 46, welke als misdrijven zijn te beschouwen.

Bepalingen uit het Wetboek van Strafrecht.

Art. 98. Hij die opzettelijk bescheiden, berichten of inlichtingen omtrent eenige zaak waarvan hij weet dat de geheimhouding door het belang van den staat wordt geboden, hetzij openbaar maakt, hetzij aan een buitenlandsche mogendeheid mededeelt, of enig bijzonder voorschrift tot handhaving der onzijdigheid van den vijand omtrent de vijand omtrent, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren.

Art. 100. Met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaar wordt gestraft:

- 1°. hij die, in geval van een oorlog waarin Nederland niet betrokken is, opzettelijk eene handeling verricht waardoor de onzijdigheid van den staat wordt in gevaar gebracht, of enig bijzonder voorschrift tot handhaving der onzijdigheid van regeerzwege gegeven en bekendgemaakt, opzettelijk overtreedt;
- 2°. hij die, in tijd van oorlog, enig voorschrift van regeerzwege in het belang der veiligheid van den staat gegeven en bekendgemaakt, opzettelijk overtreedt.

Art. 101. De Nederlander die vrijwillig in krijgsdienst treedt bij een buiten-landsche mogendeheid, wetende dat deze met Nederland in oorlog is, of in het vooruit-

zicht van een oorlog met Nederland, wordt, in het laatste geval indien de oorlog uit-breekt, gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vijftien jaren.

Art. 102. Met gevangenisstraf van ten hoogste vijftien jaren wordt gestraft hij die opzettelijk, in tijd van oorlog, den vijand hulp verleent of den staat tegenover den vijand benadeelt.

Levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren wordt toegepast indien de dader:

- 1°. eene versterkte of bezette plaats of post, enig middel van gemeenschap, enig magazijn, eenigen krijgsvoorraad of eenige krijgskas, of wel de vloot of het leger of eenig deel daarvan aan den vijand verradt, in 's vijands macht brengt, verniet of onbruikbaar maakt, of enige tot afweer of aanval beaamde of uitgevoerde onderwerping of ander militair werk belet, belemmert of vernietigt;
- 2°. eenige kaart, plan, teekening of beschrijving van militaire werken, of eenige

inlichting betreffende militaire bewegingen of ontwerpen den vijand mededeelt of in handen geeft;

- 3°. hetzij oproer, hetzij muiterij of desertie onder het krijgsvolk teweegbrengt of medebrengt, de bedoelzigtige handeling opzettelijk toelaat;
- 4°. als verspreider den vijand diert of een verspreider des vijands opneemt, verborgt of voorhoelt.

Art. 103. De samenspanning tot een der in artikel 102 omschreven misdrijven wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vijf jaren.

Art. 104. Het gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren wordt gestraft hij die, in tijd van oorlog, zonder oogmerk om den vijand hulp te verleenen of den staat tegen-over den vijand te benadeelen, opzettelijk:

- 1°. een verspreider des vijands opneemt, verborgt of voorhoelt;
- 2°. desertie van een krijgsman, in dienst van het rijk, teweegbrengt of bevordert.

Art. 105. Hij die, in tijd van oorlog, eenige bedrieglijke handeling pleegt bij

levering van benoodigdheden ten dienste van de vloot of het leger, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren.

Met dezelfde straf wordt gestraft hij die, met het opzicht over de levering der goederen behorende tot de bedoelzigtige handeling, opzettelijk toelaat.

Art. 107. De strafden gepleegd op de in de artikelen 102—105 omschreven feiten, zijn toepasselijk indien een der feiten wordt gepleegd tezel met betrekking tot de bondgenooten van den staat in een gemeenschappelijken oorlog.

Art. 108. Hij die opzettelijk niet voldoet aan een bevel of eene vordering, krach-tens wettelijk voorschrift gedaan door een ambtenaar met de uitoefening van eenig toezicht belast of door een ambtenaar belast met of bevoegd verklaard tot het op-sporren of onderzoeken van strafbare feiten, alsmede hij die opzettelijk eene hande-ling, door een der ambtenaren ondernomen ter uitvoering van eenig wettelijk voorschrift, belet, belemmert of vernietigt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden of geldboete van ten hoogste zes-honderd gulden.

De schuldige wordt gestraft met den dood, levenslange gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden of geldboete van ten hoogste zes-honderd gulden.

Indien het feit is gepleegd in tijd van oorlog, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren.

Met gelijk straf wordt gestraft hij die opzettelijk een militair op diens verzoek voor de vervulling van eene bepaalde soort van dienstverplichtingen ongeschikt maakt.

Indien het feit den dood ten gevolge heeft, wordt het maximum der in het eerste en het tweede lid gestelde straffen met vier jaren verhoogd.

Art. 111. Hij die, kennis dragende van eenig in dit Wetboek strafbaar gestelde samenspanning tot misdrijf of van een voornemen tot het plegen van een misdrijf ter zake waarvan de doodstraf kan worden opgelegd, of van een misdrijf tegen de veiligheid van den staat, deserie in tijd van oorlog, feitelijke insubordinatie of militair oproer, op een tijdstip waarop het plegen van het misdrijf nog kan worden voorkomen, opzettelijk nalat na daarvan tijdig voldoende kennis te geven hetzij aan de overheid, hetzij aan den bedrigde, wordt, indien het misdrijf is gevolgd, gestraft gelijk de medeplichtige.

Met gelijk straf wordt gestraft hij die, kennis dragende van eenig in het eerste lid vermeld reeds gepleegd misdrijf op een tijdstip waarop de gevolgen nog kunnen worden afgevoerd, opzettelijk nalat daarvan tijdig kennisgeving te doen.

Art. 116. Hij die, mondeling of bij geschrifte, een militair oproert tot eenig mis-drijf, in dit Wetboek omschreven of door hem te begaan onder een der in artikel 44 van het Wetboek van Strafrecht vermeldte omstandigheden, wordt gestraft met ge-vangenisstraf van ten hoogste vijf jaren.

De schuldige wordt gestraft met den dood, levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren.

Indien de oproeping geschiedt in tijd van oorlog en zij betreft een der in artikel 92 of 93 van het Wetboek van Strafrecht omschreven misdrijven, militair oproer, deserie in den tijd van oorlog, of insubordinatie, wordt de schuldige gestraft met den dood, levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren.

Indien het in de laatste lid van artikel 114 omschreven gevallen, muiterij, militair oproer of in het artikel 148 omschreven misdrijf.

Indien de oproeping geschiedt aan boord van een oorlogsvaartuig zich ergens be-vindt, wordt de schuldige gestraft met den dood, levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren.

Indien de oproeping geschiedt op een andere wijze, wordt de schuldige gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twintig jaren.

Met gelijk straf wordt gestraft hij die een der in dit artikel vermeldte geschriften waarvan hij den inhoud kent, verspreidt, in ten deel, aanslaet of ter verspreiding in voorraad heeft.

Indien de schuldige niet de eischen, tekenen, voorstelling, toespreek, lied, geschrift of afbeelding de tucht onder de krijgsmacht tracht te ondermijnen, of die, met de strek-king van het geschrift of de afbeelding beoogd, zoodanig stuk verspreidt, ten toon stelt, aanslaet of ter verspreiding in voorraad heeft, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren.

Met den in het eerste gedeelte van het vorige lid bedoelden ambtenaar wordt gelijk iedder, die krachtens wettelijk voorschrift, voortdurend of tijdelijk met eenigen openbaren dienst is belast.

Indien de misdrijven het pleegd met het misdrijf nog geen twee jaren zijn verlopen, sedert eene vroegere veroordeeling van den schuldige wegens gelijk misdrijf onber-oepelijk is geworden, kunnen de straffen met een derde worden verhoogd.

Art. 186. Hij die opzettelijk bij gelegenheid van een volksooploop zich niet on-middelkijf verwijderd na het derde door of vanwege het bevoegd gezag gegeven bevel, wordt, als schuldig aan deelneming aan samenspanning, gestraft met ge-vangenisstraf van ten hoogste drie maanden of geldboete van ten hoogste zes-honderd gulden.

Art. 187. Hij die eene bekendmaking, vanwege het bevoegd gezag in het open-bar gebied, wederrechtelijk afscheurt, onleesbaar maakt of beschadigt, met het oogmerk om de kennisgeving daarvan te beletten of te bemoeilijken, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren.

Indien de misdrijven het pleegd met het misdrijf nog geen twee jaren zijn verlopen, sedert eene vroegere veroordeeling van den schuldige wegens gelijk misdrijf onber-oepelijk is geworden, kunnen de straffen met een derde worden verhoogd.

Art. 189. Hij die eene bekendmaking, vanwege het bevoegd gezag in het open-bar gebied, wederrechtelijk afscheurt, onleesbaar maakt of beschadigt, met het oogmerk om de kennisgeving daarvan te beletten of te bemoeilijken, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren.

Indien de misdrijven het pleegd met het misdrijf nog geen twee jaren zijn verlopen, sedert eene vroegere veroordeeling van den schuldige wegens gelijk misdrijf onber-oepelijk is geworden, kunnen de straffen met een derde worden verhoogd.

Art. 190. Hij die geweld pleegt tegen een doode, zieke of in den krijg verwonde, behorende tot de krijgsmacht van een der strijdende partijen, wordt gestraft met den dood, levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren.

Onder hen, die behooren tot de krijgsmacht van een der strijdende partijen, worden voor de toepassing van dit artikel gerekend alleen, die bij deze krijgsmacht in dienstbetrekking zijn of haar met toestemming van de militaire overheid verges-zellen of volgen.

TITEL VI.

DIEFSTAL, VERDUISTERING EN HELING.

Art. 151. Met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren wordt gestraft hij die diefstal pleegt en daarbij misbruik heeft gemaakt van de gelegenheid, hem verschaft door zijne inkwartiering of door zijne huivering op openbaar gezag.

Art. 154. Met gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren wordt gestraft hij, die diefstal pleegt aan of tegen een doode, zieke of in den krijg verwonde, behorende tot de krijgsmacht van een der strijdende partijen.

De bepaling van het tweede lid van artikel 149 geldt voor de toepassing van dit artikel.

</